

Povišanja v šolski službi. Minister za uk in bogočastje je povišal v IX. činovni razred: učitelja na ljudski državni šoli v Trstu Teodorja Čampa in Josipa Hanreich-Theodreja ter učitelja in voditelja pripravnic za učiteljska v Sežani Alojzija Bajca.

Osebnosti na Kranjskem. Učitelj telovadbe na realki v Idriji, Ivan Bajželj, in učitelj pripravljalnega razreda iste realki, E. Gangl, sta sprejeta v državno službo. — Učiteljska kandidatinja Antonija Praprotnikova je pripuščena v brezplačno šolsko prakso na Viču.

Kranjski deželni odbor je sklenil pošiljati začasno dečke, pristojne na Kranjsko, ki še niso izpolnili 14. leta in so določeni v poboljšalnice prisilne delavnice, v salezijanski zavod na Rakovniku.

Slovenskemu čebelarstvu je dal kranjski deželni odbor 400 K podpore.

Dve strokovni učiteljski mesti sta razpisani na dež. kmetijski šoli na Grmu, eno za sadjarstvo, drugo za zelenjadarstvo. Mesti sta v VII. plač. razredu. Prošnje s prilogami do 1. dec. na kranjski dež. odbor. Službo bo nastopiti s 1. jan. 1910.

Krško učitelstvo hoče tudi v letošnjem šolskem letu nadaljevati svoje delo za narodno proboju. V nedeljo, dne 21. t. m., priredi prvi letošnji roditeljski sestanek, pri katerem bo okr. šol. nadzornik Ljudevit Stiasny poljudno poučno predaval o svojem potovanju iz Tangera v Trst. Nadzornik Stiasny je letos potoval po Francoskem, Španskem, Portugalskem in je obiskal še del severne Afrike. Iz Tangera se je čez Trst vrnil domov. Ker ima na razpolago mnogo diapositivov, krška šola pa izvrsten skioptikon, utegne biti predavanje kaj zanimivo.

Krškemu, leskovskemu, videmskemu in rajhenburškemu učitelstvu. Po roditeljskem sestanku v Krškem (v nedeljo, dne 21. t. m.) se vrši „Posavski krožek“. Ker je to letošnji prvi krožek, je želeli, da se ga polnoštevilno udeležimo, saj se nismo sešli že od majnika. Na snidenje tedaj po roditeljskem sestanku v gostilnici pri Gregoriču, kjer Vas bo odprtih rok čakal Vaš

sedanji starosta.

Iz Velikoveca nam pišejo: Četrti razred Ciril-Metodove šole v Velikovcu (Št. Rupert) se je delil letos v deški in dekliški razred. Deški razred obiskuje 28 dečkov in poučuje ta razred učitelj tov. Anton Pesek. Ker je v tem razredu prostora še za par dečkov, sprejme tov. Pesek 2 ali 3 dečke na hrano in stanovanje, ki bi obiskovali 4. razred Ciril-Metodove šole. Dečki bi uživali skrbno odgojo in temeljit pouk. Na željo dobe tudi v goslanju pouk ter bi se pripravili za sprejem v srednje šole. Dopise v tem oziru je nasloviti na učitelja A. Peska v Velikovcu, Faschingova ulica št. 4., Koroško.

Nekoliko več narodne požrtvovalnosti, tako piše vodstvo D. C. in M., bi pač smeli pričakovati od rodoljubov, ki se jim dopisuje koledar Družbe Cirila in Metoda. Dasi je družba izbrala naslove le priznanih rodoljubov, vendar prihajajo cele kopice koledarjev nazaj. In vendar je koledar ogledalo našega obrambnega dela, za katerega bi se moral zanimati vsak Slovenec. Cena 1 K 20 h je jako nizka, da jo zmore vsakdo, in ako ne potrebuje koledarja sam, naj bi ga podaril kakemu društvu. Zalostno je, da vračajo koledar ter povzročajo tako družbi dvojne stroške celo uradniki in boljše oblagodarjeni ljudje, dočim ga obdrži in celo preplača marsikateri težak. Še slabše ravna tisti, ki koledarja sicer ne vrnejo, a ga tudi — ne plačajo.*)

Zastopnikom učitelstva v okrajnih šolskih svetih. V zadnjem času se je vkoženila pri nekaterih okr. šolskih svetih — zlasti na Spod. Štajerskem — navada, da se učiteljske službe razpišejo v raznih nemških listih, ne pa v slovenskih, niti v učiteljskih listih. Ali naj si učitelj naroči razne nemške liste in opusti „Učiteljskega Tovariša“ in „Popotnika“, da zve za razpisane službe — naslovenskih šolah? Zato se obračamo na naše zastopnike v okraj. šolskih svetih, naj vplivajo na to, da se službe razpišejo vedno tudi v naših stanovskih listih. Podpirajmo v prvi vrsti lastna podjetja! Tudi tukaj velja geslo: Svoji k svojim!

Okrajni šolski svet celjski je v svoji redni seji dne 11. t. m. vzel na znanje razne odloke c. kr. dež. šolskega sveta; rešila se je neka sporna zadeva med nemško in okoliško šolo v Vojniku zaradi šolskega obiskovanja neke učenke tako, da ima dotična učenka obiskovati okoliško šolo; priporočala se je prošnja krajnega šolskega sveta Št. Jur za razširjenje deške šole v petrazrednico; odobrila se je kupna pogodba glede stavišča za šolsko stavbo v Ljubojah in Št. Jurju; urgirala se je izvršitev svoječasne sklepa glede na nabavo slovenskega pečata za okrajni šolski svet; razjasnilo se je, da zaradi prostega 19. nov. in letošnjega 24. decembra ni treba imeti četrtek poprej šole itd.

VIII. kongres zoologov v Gradcu. Od 15. do 20. avg. 1910 se vrši v Gradcu 8. mednarodni zoološki shod. Kongress v Štefanijinih dvoranah se lahko udeleži vsak prija-

*) Mi tega koledarja nismo mogli priporočiti, ker ga nismo prejeli. Uredn.

telj in prijateljica zoologije. Po zaključnem kongresu se začne poučno potovanje, ki bo trajalo do 27. avgusta. Udeležniki gredo tudi preko Gorenjskega v Trst ter v Bosno in Dalmacijo.

Deželni šolski svet štajerski je zdaj izdal tudi normalno abecedo, v kateri ne manjka več nekaterih slovenskih črk. Učitelstvo slovenskih šol opozarjamo, da naročuje samo to izdajo te abecede.

Iz učiteljskih krogov štajerskih. Za definitivnega učitelja-voditelja v Sele-Vrhe pride def. učitelj Franjo Sinigoj od Sv. Jerneja pri Muti, def. učitelj Juri Arnuš pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah pa stopi v trajen pokoj.

Mesto vadniškega učitelja je razpisano na mariborskem moškem učiteljskem s početkom 2. sem. 1909/10. Prosilci, ki so usposobljeni za 3. skupino mešč. šol, naj vložijo prošnje do 8. decembra 1909 na štajerski dež. šol. svet.

Nemška šola v Rogaski Slatini bo razširjena v štirirazrednico. Deželni šolski svet je že storil primirene sklepe.

Dr. Ivan Omulec. V Ormožu je v starosti 62 let umrl velezaslužni rodoljub, odvetnik dr. Ivan Omulec. Bil je prijatelj šole in učitelstva. Lahka mu zemljica!

Iz slovanskih pokrajin.

Slovenska Sokolska Zveza je zbrovala 7. t. m. v Ljubljani. L. 1904. smo imeli 14 slovanskih sokolskih društev s 1933 člani, danes pa že imamo 65 društev s 14 odseki ter 6500 člani, med katerimi je 1692 telovadcev, 179 vaditeljev, 605 trgovskega naraščaja, 1293 šolskega naraščaja, 821 telovadk z ženskimi naraščaji, 17 več vadniških pomočnikov in pripravnikov. To so številke, ki jasno govore o lepem napredku sokolstva. Število sokolskih društev pa še vedno narašča, četudi se ruje z vsemi sredstvi proti sokolstvu.

Prestolonaslednikov spomenik v Bosni. V Budofevem delu v Bosni so pred kratkim odkrili spomenik bivšega prestolonaslednika Rudolfa.

Umrli je, kakor poročajo iz Levova, nenadoma Josip Markov, urednik znanega lista „Haličanin“. Pokojni Markov je bil tudi predsednik društva maloruskih časnikaev.

„Slovenska“ in „Vodnikova“ ulica v Zagrebu. Občinski svet zagrebški je eno ulico imenoval „Slovensko ulico“, eno pa v spomin pesnika Vodnika „Vodnikova ulica“.

Kolo Polskie v ruski visoki zbornici. Poljaki člani ruske visoke zbornice so ustanovili svoje posebno „Kolo Polskie“, ki mu je predsednik grof Olizar, vodja pa Korwin-Nilewski.

Raznoterosti.

Bos poslanec. V finlanskem dež. zboru sedi poslanec Pikkole. Mož hodi bos v zbornico. Ko je prišel prvič, so mu rekli: Vi, črevlje ste pozabili doma. — O ne, se je odrezal, jih ne nosim nikoli. — Ko je prišlo to v časnike, so mu pošiljali črevlje in nogavice od vseh vetrov. Vse to je lepo spravil in prodal — v zbornico hodi pa še vedno bos.

Vstajenje mesta San Francisco. To mesto je praznovalo 140letnico svojega obstoja, obenem pa tudi obnovitev mesta, ki je bilo l. 1906. po potresu popolnoma razdejano. Obnovitev mesta je stala nad 1000 milijonov kron.

Najdragocenejša zbirka znamk. Angleški trgovec Peckitt je kupil od dedičev Averyja zbirko znamk za 600.000 K. Avery je nabiral znamke vse svoje življenje, nabral je skoraj 100.000 znamk.

Listnica uredništva.

Zaradi pomanjkanja prostora smo več spisov odložili. Pride vse na vrsto. — Tri šole porabimo čimprej!

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 3682. Kranjsko. 175 1—1

Na štirirazredni dekliški ljudski šoli v Ribnici se razpisuje v stalno nameščenje službe nadučiteljice s postavnimi prejemki in z nikitkom prostega stanovanja in pa novo sistemizirano četrto učno mesto s postavnimi prejemki.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuhradno predložijo do 17. decembra t. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Koševju, dne 13. novembra 1909.

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu :Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

al. Zaga V, Y 1162, 5:91. V.

St. 1093. Štajersko. 174 1—1

Na enorazredni ljudski šoli pri Sv. Roku se bode stalno namestila služba učitelja in šolskega voditelja z dohodki po II. krajnem razredu in s prostim stanovanjem.

Prosilci za to mesto, ki morajo biti usposobljeni za pouk v obeh deželnih jezikih in za veronauk, naj vložijo svoje prošnje, z izpričevalom usposobljenosti in zrelostnega izpita ter z domovnico opremljene, predpisanim potom pri krajnem šolskem svetu pri Sv. Roku, pošta Rogatec, do 13. decembra 1909.

Okrajni šolski svet v Rogatec, dne 9. novembra 1909.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v PRAGI

zavaruje v življenjskih oddelkih: na slučaj doživlja in smrti, doto otrokom, dohodke in pokojnine, ter dovoljuje uradnikom, častnikom, profesorjem, učiteljem in vpokojencem posojila proti prenotaciji na službini, pokojnini, ženitveni kavejli itd., in v požarnem oddelku: proti škodam po požaru.

Zavarovani kapital	K 1053.737.339-88
Zavarovalnine	8.090.621-62
Izplačane škode in kapitali leta 1905	4.361.283-89
Rezervne in poroštvene zaloge	41.335.041-01
Pokojninski zalogi (uradniška in zastopniška)	2.188.391-24
Premoženje, naloženo v vrednostnih papirjih, posestvih, posojilih na posestva	34.087.781-48
Izplačana dividenda členom življen. oddelkov l. 1905	206.296-40
V vsem pa doslej	1.606.893-21
V letu 1905 se je premoženje pomnožilo za	3.004.509-80
V 37 letih dobi svojega obstanka izplačala je banka „Slavija“ svojim členom odd. I—V. za škode in nagrade	97.814.430-97

Vsa pojasnila daje 14 26—23

**General. zastop banke „Slavije“
v Ljubljani,
Gospoke ulice št. 12.**

V najtnejem založništvu je izšla:

VOJVODINA KRANJSKA

Izdava A za šole:

17 zemljepisnih nariskov v barvotisku z besedilom in dodanim pojasnilom zemljepisnih znamenj.

Sestavljen in narisal

FRAN MAROLT,

učitelj v Ljubljani.

Visoki deželni svet kranjski je z razpisom z dne 25. maja 1907, št. 2463, odobril in pripustil to učilo v uporabo kot razredno na ljudskih in meščanskih šolah s slovenskim učnim jezikom.

Vsi nariski, izvršeni na 18 listih, so risani v merilu 1 : 75.000. — Velikost 87 x 60 cm. Torej ponazorjujejo po minimalnem načrtu za zemljepisni pouk v ljudskih šolah izbrano učilo v taki velikosti in preglednosti, da ga vsi učenci vsega razreda lahko na daljavo čitajo.

Cena 10 K.

lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Cena 1 K.

Izdava B za učence:

17 zemljepisnih nariskov v barvotisku z besedilom.

Sestavljen in narisal

FRAN MAROLT,

učitelj v Ljubljani.

Izbora učiva se naslanja doslovno na podrobni učni načrt, ki ga je odobril c. kr. deželni šolski svet z razpisom z dne 27. decembra 1903, št. 2791, in ki velja kot normativ za domoznanski pouk v četrtem šolskem letu 2-, 3-, 4- in večrazrednih ljudskih šol. Z razpisom vis. c. kr. deželnega šolskega sveta kranjskega z dne 28. januarja 1908, št. 468, je to delo odobreno kot učilo na ljudskih in meščanskih šolah.

Otvoritev gostilne.

Podpisani dediči vljudno naznanjamo, da smo otvorili **ново gostilno na „Friškovcu“**

kjer točimo pristna dolenska vina. — Dobe se tudi vedno razna mrzla jedila. — S spoštovanjem

Grajzerjevi dediči.

159 3

Tovarniška znamka.